

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.

A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A városi tisztviselők nyugdíja.

Az államosítás eszméje mintegy 14 év óta kecsgetteti a községi tisztviselőket, értve a r. t. városok tisztviselőit is, mint a kik széles e házában egyenlő mostoha sorsban vannak; — a mennyiben úgy a rendezett tanácsú városok, valamint a községek alkalmazottjai — a jegyzők kivételével — nyugdíjról nincsenek vagy — mint éppen városunkban — alig vannak biztosítva.

A törvényhozás, az állami törvényhatósági tisztviselők és alkalmazottjairól humánusan gondoskodott akkor, amidőn saját törvényhatóságai területére kiterjedőleg nyugdíj alapok létesítését törvény által elrendelte és kimondotta, hogy azon nyugdíjalapokhoz a községek hozzájárulni, azokat gyarapítani és fentartani kötelesek.

Hát nem lehetett volna-e ugyanakkor úgy megalkotni ama törvényeket, hogy a községi tisztviselők és alkalmazottak részére is nyugdíj-intézmény létesíttessék?

Bölcsen tudja a törvényhozó testület, hogy évtizedek óta különféle törvények keletkeztek, a melyek immár kvalifikációt kívánnak: a polgármestertől, t. főügyésztől, ember- és állatorvosoktól, árvaszéki ülnöktől, mérnöktől stb., mely rendezett tanácsú város és községben — a saját autonom szabályrendeleteivel — egyéb állásokra is képesítés igazolása kívántatik.

Ily körülmények között megszűnt bizalmi állássá lenni a községi hivatal. Méltányos tehát, hogy azon községi tisztviselőkről is legyen gondoskodva, akik életük javát a közszolgálatban töltik.

De hát nem-e náluk és általuk indul meg mindenféle állami, törvényhatósági és községi ügymenet, amely vegeeredményében a legfelsőbb fokon nyer elintézést?

A községi tisztviselő olyan, mint a bányamunkás, kinek első sorban érinti kezét a durva, nyers anyag, hogy abból a kezdet nehézségeivel alakot formáljon, hogy azután ráismerve adhassa tovább. Ilyen a községi tisztviselő munkálkodása is; a néppel való közvetlen érintkezésen kívül, még a törvény és felsőbb rendeletek által reá ruházott teendőket is végzi és végrehajtja.

És kicsodák tulajdonképpen azok a községi, azok a rendezett tanácsú városok tisztviselői és alkalmazottjai?

Nem-e az államnak végrehajtó közegei? De igenis azok.

Mert hiszen ők teljesítik az adók összeírását, kivetését, beszédét és behajtását. Az ujonczösszeírás, puhatolást és előállítás. A katonáknak béke idején és mozgósítás esetébeni behívását és bevonulását; a közegészség, a közművelődés és a közbiztonság első és közvetlen felügyelői és végrehajtói. A rendőri legterhesebb eldnyomozat megkezdői. A szocializmus fékezése és megszüntetése körüli intézkedéseknek, valamint a munkások és munkaadók közti viszonyok közvetlen intézői. Egy szóval minden elképzelhető dologból a községi tisztviselőnek

kell a legkellemetlenebb, a legterhesebb feladatot teljesíteni.

És mégis a városi tisztviselők legmostohább gyermekei az államnak.

Ugy látszik azonban, hogy az államosítás roppant széles küszöb elé jutott, mert a míg azon az a közigazgatás bejut, eltelhet ismét jó néhány esztendő.

Kétségbeejtő helyzetben vannak ez időszert a rendezett tanácsú városok tisztviselői és alkalmazottjai.

Félelemmel nézhetnek a jövőbe, mert munkaképtelenségük vagy elhalálozásuk esetében róluk esetleg családjaikról nincsen itt minálunk sem kellőleg gondoskodva, mivel ez alap mindössze alig 10 és egy pár ezer forint, amely máris teljesen ki van két nyugdíjazott által merítve s mivel vagyont hivatali fizetéseikből nem gyűjthetnek, öregségükre szükségre szorulnak.

Hogy pedig ez be ne következék, biztosítani kell a rendezett tanácsú városok és községek tisztviselőinek, kezelő, segéd- és szolgáló személyzetének helyzetét s ezzel megszüntetni és eloszlalni a kétségbeejtő helyzetre való aggodalmat oly törvényvel, mely kimondja, hogy addig is, míg az államosítás a közigazgatás minden ágazatára kiterjed és életbe lép, köteles minden rendezett tanácsú város, nagy- és kisközség, nyugdíj járulékot adni, mint a minőben az állami vagy az illető törvényhatóság területén nyugdíjazottak, szolgálati éveik arányában részesülnek.

Mondja ki a törvény, hogy: nyugdíjalap létesítése nem szükséges, hanem minden rendezett tanácsú város, nagy- és kisközség tartozik a nyugdíjazottak évi járulékait, költségvetésébe felvenni.

Mondja ki a törvény, hogy minden községi tisztviselő és alkalmazottnak szolgálati ideje — ha megszakítás nélkül telt el — egészen betudandó.

Mintha hallanám sokaknak azon mondását, hogy szép eszme, de... és itt elhallgat, mert nem tudja indokolni, hogy miért kivihetetlen.

Ámde arra én meg azt mondom, hogy igenis kivihető, a legkisebb kétely nélkül, csak emeljék fel kérő szavukat ott, ahol kell.

Kérjék meg a magas kormányt egy jól megindokolt memorandumban, hogy a fent elmondott óhajlás szerint szerkesztendő törvényjavaslatot lehető sürgősen elkészítvén, az országgyűlés elé terjeszteni, annak jóváhagyását a legmagasabb helyen is kieszközölni és törvényerőre emelni kegyeskedjék, mert ez magasabb pótdadó kivetést maga után nem fog vonni, mivel azon levonások, amelyek a tényleg alkalmazottak fizetéséből a közpénztár javára nyugdíj-járulékok czímen visszatartatnak, majdnem fedeznék a netán nyugdíjazottak és segélyezettek fordított kiadásokat. A tisztviselők ellenben a reájok háruló ilyenmü megterhelést — jövőjük érdekében — kész örömmel fogadják és viselik.

Megyei közgyűlés.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap, 16-án délelőtt 9 órakor tartotta II-ik évnegyedi rendes közgyűlését *Hollaki* Arthur főispán elnökölte mellett. A közgyűlés iránt megyeszerte érdeklődés mutatkozott s a bizottság tagjai is meglehetősen számban jelentek meg. A gyűlést megelőzőleg dr. *Damokos* Andor alispán egy bizottságot kért kiküldeni, hogy a főispán a gyűlésre meghívassék. E bizottságba *Jakab* Gyula, *Solymossy* János, *Daniel* Károly, *László* Péter és *Veres* Mózes kértek föl.

Hollaki főispán az elnöki széket csakhamar a bizottság éljenése között elfoglalta s a gyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

Tekintetes törvényhatótági bizottság!

Tisztelt uraim!

Fogadják mindenekelőtt szívélyes üdvözlémet mindnyájan, kik e mai közgyűlésünkre ily szép számban megjelenni szivesek voltak.

Igen nagy örömmre szolgál a kedvező alkalom, hogy megyei önkormányzati közéletünknek ezen találkozó helyén az önök körében ismét és akkor jelenhetek meg, mikor a közelmúlt idő eseményeire egy rövid pillantást tenni ohajtok.

Jólesik visszaemlékezni arra a napra (f. hó 9-én), melyen Ő császári és királyi Fensége, József főherceg ur (Éljenés) vármegyénk székvárosát nagybecsű látogatásával megtisztelte s ez alkalommal a vármegye székházában felajánlott lakást elfogadni kegyes volt. A népszerű és közszeretben álló főhercegnek itteni megjelenése és tartózkodása örvendetes jelét tanúsítja azon rokonszenvének és szeretetnek, melyet ő Felsége ezen törzsgyökeres magyar vármegye lakossága és székely népe iránt érez, másfelől igen kedvező alkalmat szolgáltatott az összes lakosságnak, hatóságok és testületeknek, e város érdemes polgárságnak, a megtisztelő látogatás feletti őszinte örömeinek és ő Fensége iránti hódoló tiszteletének, szeretetének és ragaszkodásának kifejezésére. S midőn örömmel jelenthetem, hogy ő Fenséget igen kellemesen érintette a lakosság örömnívánulása, valamint a városi polgárság által tiszteletére rendezett világitás és fáklyásmenet; és igen szívesen fogadta a f. hó 10-én Szt.-E.-Oláhfalú községbe érkezése alkalmával az ottani lakosság nevében tolmácsolt hódolat nyilvánítást, kedves kötelességemnek ismerem e mai közgyűlésünk alkalmából közönségünk tudomására juttatni ő fenségének meleg köszönetét és vármegyénk lakossága iránti őszinte szeretetét, melyet a vármegye határánál történt elbucuzás alkalmával kifejezni kegyes volt. (Éljenés.)

Ha még egy pillantást teszek a közelmúltba, nem hagyhatom említés nélkül azt a hírlapi támadást, mely főleg ellenem irányul és pedig — merem állítani — méltatlanul. Igen sajnós dolognak tartanám, ha eddigi rövid idej működésemet és törekvésemet ilyen balvéleménnyel itélné el a vármegye közönsége. És ha bár cselekedeteimért csak a magas kormányok vagyok felelős, de miután széktoglaló beszédem szavai szerint „*csélul tüstem ki magamnak azt, hogy a magas kormány bizalmán kívül e vármegye lakosságának bizalmát is kiérdemeljem* (Éljenés.) és kiérdemteni akarom ezt azáltal, hogy letett eskümet becsülettel megtartom, az állampolgárok jogait, a törvényt és alkotmányt tiszteletben tartom, a hivatalos hatalmat igazságosan és erélyesen gyakorlom, de azt törvénytelen erőszak alkalmazására fel nem használom.” Miután ezt a célt is tüstem ki magamnak, nem lehet közömbös reám nézve az, vajjon a jelzett hírlapi támadás hiven tükrözi-e vissza a vármegye közönségének közvéleményét vagy sem? Én azt merem hinni, hogy ez nem felel meg a közvéleménynek. (Élénk helyeslés.)

Lehetetlen dolognak tartom azt, hogy mindazok, kik ismerik elveimet, kitűzött céljaimat, szándékaimat, melyeket székkfogaló programbeszédemben eléggé világosan igyekeztem megjelölni, kifejezni és akik azóta tetteimet figyelemmel kísérelték és elfogulatlanul akarják elbírálni, kétkelhetnek abban, hogy programomhoz hiven az igazi szabadelvűség zászlója alatt ohajtom csoportosítani mindazokat a tényezőket, kik őszintén, minden hátsó gondolat nélkül és vallásfelekezeti különbség nélkül csatlakozni akarnak oly célból, hogy ebben a vármegyében a békés együttműködést a közélet terén lehetővé tegyék; ellenben a felekezeti alapon alapuló politikai pártoskodást, történjen az bármelyik felekezet avagy az ugynevezett néppárt részéről, lehetetlenné tegyék (Helyeslés.) Nékem sincsen okom kétkedni abban, hogy mindazok, kik a most jelzett célból önként csatlakoztak ezeknek az elveknek gyakorlati megvalósítására, a kitűzött elvek mellett kitartanak. És épen azért, mert jól tudom azt, hogy ebben a különböző hitfelekezeti vármegyében a kitűzött üdvös célok elérésének egyik feltétele a felekezetek közötti béke és türelem ápolása és ez csak kölcsönösen történhetik, felhasználom ezt a mai közgyűlésünk megnyitásának alkalmát arra, hogy a t. közgyűlés tagjainak emlékeztetőbe idézzem székkfogaló beszédem szavait, miszerint „az összes hitfelekezetek jogainak tiszteletben tartásával és a különböző hitfelekezetek közötti béke és türelmesség ápolásával ohajtom elérni azt, hogy az egyházi és világi hatóságok egymást kölcsönösen támogassák feladataik teljesítésében.” (Éljenzés.) Azt hiszem, nem foroghat fenn kétely az iránt, hogy úgy én, valamint közigazgatási hatóságaink is a vallásfelekezetek jogait, egyenjogúsítása következtében a felekezetek jogait, egyenlően tiszteletben ohajtjuk tartani s ennél fogva megnyugtathatok mindenkit, hogy minden adandó alkalommal számíthatnak a hitfelekezetek egyházi főhatóságai, hivatalos működésükben arra a közigazgatási hatósági támogatásra, melyben a múlt évi unitárius zsinat alkalmával az unitárius egyház, a folyó évi róm. kath. bérmálás alkalmával a róm. kath. egyház főpapja részeseül.

Midőn mindezeket a közelmúlt idők eseményeire való tekintetből elmondani szükségesnek véltem, azt a kérést intézem önökhez, tisztelt uraim! vármegyénk jóléte érdekében igyekezzenek odahatni, hogy ezen is megóvassák a felekezetek közötti béke és tü-

relem, mert igen helyesen mondta Széll Kálmán miniszterelnökünk, hogy: „nincs nagyobb áldás, mint a felekezetek közötti békés nyugalom, nem érheti házákat nagyobb veszedelem, bárholonnan jöjjön is, mint ennek a nyugalomnak megrontása.” (Helyeslés és éljenzés.)

A közgyűlést ezennel megnyitottam nyilvánítom.

Az elnöki megnyitó után elsőnek Daniel Károly szólalt föl. Az említett közlemény — úgy szól — nem a közvéleményt tolmácsolta. A főispán programjához hiven járt el, s nem tételezhetni föl róla, hogy más lett volna törekvése, mint a közjó előmozdítása, elősegítése. A főispán működése azt a föltevést, hogy a néppárt szolgálatában állana, meghazudtolja. A törvényhatósági bizottság csak köszönettel tartozik neki s éppen ezért indítványozza, hogy ezen incidens alkalmából szavazzon bizalmat.

Hollaki főispán, mivel akadályozva érzi magát ezen indítvány esetleges enuncziálásában, az elnöki széket dr. Damokos alispánnak engedi át. Az indítványt a közgyűlés egyhangulag magáévá teszi s ki mondja, miszerint a törvényhatósági bizottság Hollaki főispánhoz változatlan bizalommal viseltetik s ezt jegyzőkönyvi kivonatban is közli vele.

Hollaki főispán — ki időközben ismét elfoglalja az elnöki széket, meghatva köszöni meg a törvényhatóság figyelmét, melyre elkészülve nem volt, nem lehetek — úgy mond — mivel oly rövid idő alatt nem érdemelhettem ki magamnak azt. Így tehát az elégteltel annál nagyobb köszönettel veszi. Minél magasabb állást foglal el valaki — így folytatja — annál inkább ki van téve a bíráltnak. De ő ezt ohajtja is. Csak egyet kér: az a bíráló tárgyalagos, higgadt legyen. És így ha mindjárt elítélik is — megnyugszik abban. Nem vagyok felelős a vármegye közönségének tetteimért — végzé beszédét. — Jeleztem programbeszédemben azon elveket, a melyeket minden körülmények között betartok. (Éljenzés.) Igyekezni fogok a törvényhatóság bizalmát mindig kiérdemelni, s kérem szives támogatásukat. Fogadják köszönetemet. (Éljenzés.)

Tárgysorozat első pontja Széll Kálmán miniszterelnöknek a leirata képezte, a melyben a törvényhatóságnak hozzá és az összkormányhoz intézett bizalmi feliratért köszönetet mond. A hivatalos előterjesztések első pontja alá az alispán jelentése volt felvéve, melyet dr. Damokos alispán — tekintettel arra, hogy a törvényhatóság I. rendes közgyűlésében fel-

hatalmazta részletes jelentését évenként összefoglalva megtenni — rövidre összefoglalva olvasott föl. Az alispáni jelentéssel kapcsolatban terjesztette elő Damokos alispán azon indítványát, hogy a székelyvasutak ügyében Hegedűs minisztert Marosvásárhelyen megkereső monstre deputációban vármegyénk is képviselve legyen, a törvényhatóság tagokat küldjön ki. A bizottság megalakításával a közgyűlés az alispánt bizta meg. A helybeli deputációba fő- és alispán, ugyszintén az önként vállalkozók vesznek részt.

A közuti alap függő tartozásainak rendezése, valamint nagyobb építkezések teljesítése céljából, az utalap terhére 170,000 kor. kölcsön megszavaztatott.

A megüresedett árvaszéki ülnöki állás pályázó hiányában nem volt betölthető. Az újonnan rendszerezített szolgabírói állásra egyhangulag Szakáts Zoltán lett megválasztva.

A tárgysorozat 50 pontból állott, melyhez még egy 17 pontú póttárgysorozat is járult. A tulnyomó részt azonban községi számadások és átiratok képeztek, melynek letárgyalása már fél 12 órára véget ért, a mikor a közgyűlés az elnök főispán éltetésével oszlott szét.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Nesztor Lőrinc oklándi járásbírói aljegyzőt a székelyudvarhelyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbízáttal rendelte ki.

Emléket az agyagfalvi réten! Ujabban adakoztak az agyagfalvi réten felállítandó Székely-émlék alapja javára: a székelykeresztúri unitárius gymnasium tanári kara gyűjtőívén és az I., II., III., IV., V. osztályok gyűjtőívén, Sándor János igazgató tanár ur által 19 kor. 52 fillért. Fejér Károly gyűjtőívén 9 koronát, összesen 28 kor. 52 fillért, ezt hozzáadva a már begyűlt 2778 kor. 58 fillérhez, ez alap összege tesz 2807 kor. 10 fillért. Fogadják a nemesszívű adakozók hazafias adományaikért a végrehajtó bizottság hálás köszönetét. Ferenczy, végr. biz. pénzt.

Személyi hír. Szentersébeti Szakáts Péter marosvásárhelyi kereskedelmi- és iparkamarai titkár f. hó 15-én városunkba érkezett. Ide jövétele kapcsolatban van Hegedűs miniszternek székelyföldi útjával, amennyiben az ő (Hegedűs miniszter) fogadására tett és teendő előkészületekről szerez információt.

Melyiket siratja?

— Irta: Pálffy Aladár. —

Vig énekszó hallszik az alvégről. Most jönnek a falu legényei a sorozásról. Az első szekéren ülnek, kik a tudományos orvos véleménye szerint a hadi szolgálatra alkalmasak.

Csak hárman vannak és e három közt is ott kell lenni Csalóky Pistának. Természetesen, hiszen ő a falu legderekkabb legénye. Közül ül és legkeseredettebben énekel.

Hogy is ne. Hiszen itt kell hagynia drága Juliskáját, akit pedig úgy szeret. Első útja is hozzá vezet a kert aljához, hova mindkettőjüket annyi boldog óra emléke fűzi...

Busultak, busultak nagyon, hogy el kell válniok s repült is az idő gyors szárnyakon. Már új kenyér is került az asztalra. Itt-ott a sárga levél is mutatkozik a fánn, rövid napok — hoszu éj. Közledik az ősz, a természet — és a Pista bevonulása a „reglama” szerint.

Eljött ez is. A három katonajelölt virágos kalapban, virginiával szájukban, hangos énekléssel ment a pályaudvarra. Háttul a fehérnépek kísérték sirvariva. Ott volt köztük Pista édesanyja és Juliskája is.

Látszott a jó öreg anyán, hogy mennyi mindent szeretne mondani még az ő drága fiának, de minden csak zokogássá, könnyé változott. Juliska is akar még mondani valamit, de elcsuklik szava s ráborul Pista széles mellére — és ez elmond mindent.

Vége szakadt ennek is. Berobogott a vonat. Utolsó csók, rövid kézzszorítás, Pista csak a vonat ablakából szólhatott vissza Juliskájához:

— Oly hü légy, mint én leszek hozzád. Isten legyen édes anyámékkal.

Többet nem szólhatott. Repítette a vonat messze idegenbe, hol nem ismer senkit, nem ismeri senki, hol minden idegen.

Pista anyja meg Juliskája sirva mentek hazafelé a poros országúton, az egyik a fiát, a másik a szeretőjét siratta.

Aztán telt az idő. Egyik év a másik után.

Szinte el is feledtem e mindennapi történetet, midőn hazafelé utazásomban Héjjasfalván egy csinos 82-ös bakakáplár szállt be szakaszomba. Mindjárt oly ismerősnek tűnt fel előttem.

Folyton az ablakra irkált, és folyton csak „Juliskám”.

Most már bizonyos, nem más mint Csalóky Pista.

— Hová, háová Pista? — szólítottam meg. —

Nem ismer egy-e? Hoszu idő két esztendő.

— Hoszu bizony uram, kivált a bakakéknál.

Olyan hoszu, hogy alig is ismertem meg!

— Siet haza egy-e?

— Bizony sietek. Olyan rég nem jártam idehaza, hogy szinte idegen minden. Alig várom meglátni édes szülőimet és Juliskámat.

Nini, hisz ez még nem is tudja, hogy Juliska már egy év óta Felföldy Péter felesége. Nem is szólok róla; kiméletebben megtudja azt mondani az édesanya — gondolám.

— Vágyik haza! Nem csoda, két év hoszu idő. Én nem régen voltam otthon, s mégis alig várom, hogy megérkezem.

— Vágyom bizony, szárnyakon szeretnék repülni, hogy minél hamarabb haza érhessek.

Rövid beszélgetésünk alatt a székelykeresztúri állomásra értünk, hol mindketten kiszállottunk.

Alig állott meg a vonat, mint a kalitból szabadult madár repült egy öreg asszony — az édes anya karjai közé.

Ezer és ezer kérdése volt a jó anyának fiához, akkor, amidőn ő arra az egyetlen kérdésre sem tudott felelni:

— Hát Juliska miért nem jött előmbe?

Másnap ünnep volt, Szent-Mihály vasárnapja. A hívő unitáriusok csoportosan mentek a templomba, hogy hálát adjanak Istenünknek a bő áldásért.

Ott lépkedett cifra viganóban Felföldy Péterné is az urával kézen fogva.

Ott vitt el az útjuk a Salamon korcsmája előtt, honnan hegedű szó ütötte meg fülét, egy rekedt férfi hangtól kísérvé:

„Mért is szeretlek oly nagyon tégedet...”

— Bizony-bizony nem jól teszi, ki ilyenkor is

mulat — szól az asszony urához. — De milyen ismerős hang...

Többet nem szólhatott az asszony, ott állt előtte elhagyott kedvese, a bakakáplár, nyájas képpel és szeliden szólott:

— Miért hagytál el engem, miért hitegetté? De most boldog vagy-e? Ezt akartam tudni, mert én azzá akartalak tenni.

— Boldog vagyok hát. Mit törődik velem. Mit áll itt még útamban? Menjen folytassa a mit kezdett.

— Megyek Juliska, megyek, csak tudom, hogy te boldog vagy. Isten legyen veled!

Pista aztán nézte egy darabig, míg az észbontó fekete haj el nem tűnt. Aztán visszatérve a korcsmába énekelni kezdett:

„... csak még egyet,
Bánatosat, utolsót,
Édes anyam ne sirasson
De fiának csináltasson
Koporsót...”

Hivta, egyre hivta a jó anya, hanem Pista nem ment. Lelke fel volt dülva, szíve összetörve, s borba temette bánatát.

Másnap ott találták a kert végén, hol annyi boldog órát töltött Juliskával, — holtan.

Egy kis óndarabka új sebet ütött a rövid idő alatt sokat szenvedett szíven, de egyszersmind meg is gyógyítá örökre.

Elhangzott már az esti harangszó. A falu csendjét nem zavarja semmi, csak a lehulló sárga levél zörgése, és a virrasztók éneke, mely ide hallszik Csalókyéktól.

Olyan búsan, olyan szomorúan hangzik, a néma éjben. Ezt hallgatja Felföldyné is, fia bölcsőjére hajolva s könnyel áztatva.

Hol a halottas házra, melyben volt szeretője fekszik holtan, hol a hold által megvilágított kis bölcsőre néz, melyben reménye, kis fia alszik boldogan.

S aztán sir keservesen, teljes szívéből. De vajjon kit sirat? Azt-e, kit a női hütlenség korán sirba tett? Vagy gagyogó kis fiát, kit hasonló sors érhet. Hisz a nő mindig és mindenütt nő marad.

Vajjon kit sirat?...

Ittléte alatt *Hollaki* főispánnal látogatást tett, lakit, a minisztert — a székelyvasút (Sz.-Udvarhely—Csik-Szereda) kiépítése végett — megkereső monstre-deputációban való részvételre kért föl. E deputációban Maros-Torda-, Udvarhely- és Csikmegyék képviseltetik magukat. *Szakács* titkár tegnap hasonló célból Csik-Szeredába utazott.

Az evang. reform. kollegium jutalomkiosztás-, zene- és énekpályázatokkal kapcsolatos évzáró-ünnepélyét ma délután 3 órakor tartja, melyre az érdeklődő közönséget szívesen látja az igazgatóság. Az ünnepély műsora a következő: 1. „Az olaszno Algierban” cz. nyitány Rossinótól, ifj. zenekar. 2. A pályázatok redményének kihirdetése, jutalmak kiosztása. 3. Honfidal Vocelkától; orgonakisérettel éneklí az ifj. énekkar. 4. Szavaltat. 5. Pályázat hegedüvel. 6. Pályázat fuvolával. 7. Pályázat gordonkával. 8. Pályázat szárnykürttel. 9. Pályázat énekekkel. 10. Induló, ifj. zenekar.

Hegedüs miniszter székelyföldi útja. *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter székelyföldi úti programja végleg meg van állapítva. E szerint a miniszter e hó 28-án délután indul Budapestről és 29-én Kolozsváron lesz, onnan 30-án reggel 6 óra 11 perczkor indul és d. e. 10 óra 30 p. érkezik Maros-Vásárhelyre. Innen már az nap este 9 ó. 30 p. indul és mi hozzánk külön vonaton 1-én reggel 9 órakor érkezik. Nálunk mindössze egy pár órát tölt, a mely idő alatt megtekintí az iparosoknak ez alkalomból készített kiállítását, majd résztvesz a banketten, s már délután 2 órakor folytatja útját Csik-Szereda felé, közben egy fél órára ellátogatva Szent-Keresztbányára. A körünkben töltendő pár órát igyekeznek a lehető kellemessé tenni a miniszterre, amennyiben a bizottság már meg is alakult az ünnepélyes fogadtatáshoz. Lesz bankett, a város lobogó díszít, s lesz egy *ipari kiállítás* is. Erősen hiszszük azonban, hogy mind e csillogások daczára, *Hegedüs* miniszter szemé megfogja látni a bajok gyökerét; s e külsőségek, a melyek majd iparosaink boldogságáról, fellendült iparáról tesznek tanubizonyosságot, nem fogják az ő éles figyelmét kikerülni, s meglátja, hogy mindez csak külső máz, a mi egy pár iparos versenyképességét mutatja ugyan be, de a más százét, vagy két százét csak abban a lehetetlen, nyomorult állapotban tengődni hagyja. Mindenestre szép, életre való dolog lesz e kiállítás, a mely az egyes tárgyak izléses elhelyezésével bizonyára majd meg is nyeri *Ő* excellentiája érdeklődését, de óhajtjuk azt, és hangsúlyozzuk ismételten, hogy ne csak azt mutassuk be a miniszternek, ami szép és csillogó, hanem igen is hívjuk fel figyelmét szegénységünkre, a szabadipar által tönkre tett iparunkra, nyomoruságunkra, mivel ha most e kedvező pillanatot elszalasztjuk, ezer felirattal sem hozzuk helyre majd később, mert *Hegedüs* miniszter olyan ember, akinek tanulmányutját komolyan kell venni, olyan ember ő, aki azért megy valahová, hogy lásson, nem azért, hogy lássák. S ha itt minálunk mindenütt csak a szépet, a jólétet, az egy pár iparos által elég csinosan elkészített és kiállított tárgyakat megsemléli, küldöttségek üdvözlétét fogadja és viszonozza, ebből semmi haszon nincs, legkevésbbé ő neki, a ki komoly, dolgos ember és a magyar kereskedelem- és iparpolitika élén állván, ég a vágytól, hogy hasznosat tehessen. Örömmel üdvözljük és örvendünk a miniszter látogatásának s kívánjuk azt, hogy eme útját siker koronázza, az általános jólét és iparosaink javára. *Hegedüs* miniszterrel *neje* és *leánya*, valamint *Ludwig* min. tanácsos, ugyszintén a marosvásárhelyi kamara küldöttjei és még többen jönnek városunkba.

József főherczeg Oláhfaluban. *József* főherczeg *Ő* Fensége az előre megállapított úti program szerint 10-én fél 10 órakor folytatta útját városunkból Csik-Szereda felé. Útjában *Hollaki* főispán és Dr. *Damokos* Andor alispán kísérték el a Tolyvajos-tetőig, a hol a csikszeredai küldöttség várta már *Ő* Fenségét. Szentegyházás-Oláhfaluba déli 12 órakor érkezett, a hol a diszkapunál az egész falu népe már előre kíváncsian várakozott a fejedelmi vendégre. Fogadás hivatalosan nem volt, mivel erre nézve semmi intézkedés nem történt. De mennyire meglepte a község igaz székely népét, a mikor *Ő* Fensége a faluhoz érve, a nép hársány éljenzésekor megállította kocsiját. Ekkor *Daniel* Károly rögtönözve egy nehály szóval köszöntötte *Ő* Fenségét, kiemelve azt, hogy épen ő az, neki jutott a szerencse, hogy a Fenséges urat üdvözölhesse azon a helyen, ahol ez előtt 25 évvel, mint e községnek polgármestere fogadhatta. *Ő* Fenségének nagyon jól estek ezen vissza-

emlékeztető szavak, a mire *Ő* Fensége is igen szívélyesen és kegyesen válaszolt, biztosítva a székelység s magyarság iránt érzett szeretetének és vonzalmának maradandóságáról. Ezután *Ő* Fensége és kísérete a nép éljenzése között a Kiss Irma vendéglőjébe hajtatott, a hol megebédelt. Ebéd után elindult Csik-Szeredába, az ottani honvédszászlóalj megszemlélésére.

Iparosok kiállítása. *Hegedüs* miniszter látogatása alkalmából alakult rendező bizottság egy iparos kiállítás rendezését vette tervbe, amelyet július 1—4-ig tervezett. A bizottság falragaszok útján hívja fel az iparosokat a kiállításra való részvételre. A kiállítandó tárgyak f. hó 20-ig *Hargitta* Nándor szakiskolai igazgatóhoz nyújtandók be. A kiállításról észrevételeinket egy pár szóban „*Hegedüs* miniszter székelyföldi útja” czimű újdonságunk alatt mondjuk el.

Tíz éves találkozó. Lélekemelő, szép ünnepély folyt le f. hó 10-én d. e. órakor az ev. ref. kollegium nagytermében, találkozó az 1890-ben érettségét tett tanulóknak nagyrésze, névszerint: *Benkő* József bírósági jegyző (M.-Ludas), *Butyka* Boldizsár tanár (H.-Böszörmény), *Bucsi* Ákos kir. adótiszt (család-jával, Hátszeg), *Demes* Péter lelkész (Kis-Borosnyó), *Mester* János lelkész (Mátisfalva), *Szabó* Ferencz honvédfőhadnagy (Brassó) és *Szabó* András helybeli koll. tanár. Az ünnepélyt, melyen a kollegium előjárósága élén dr. *Mezei* Ödön főgondnokkal, *Ugron* János algondukkal és tanári kara teljes számban megjelent, valamint a szünidő alatt itt maradt ifjúság is, istentisztelet előzte meg, melyet a találkozó két papja: *Demes* Péter és *Mester* János végeztek, előbbi orgonajátékkal és énekekkel, utóbbi magasztos, főlemelő imával hálát adva a Mindenhatónak, hogy megengedte visszatérését az Alma mater kebelébe a régi növendékeknek, hogy újból láthassák nevelőiket, volt tanáraikat, áldást kérve a több százados iskola előljáróira, tanítóira és minden rendű támogatóira. Az istentisztelet végeztével az értekezletet dr. *Mezei* Ödön főgondnok, találk. elnök nyitotta meg, üdvözölve meleg szavakkal a megjelent régi tanuló társakat, kiknek részéről a szép üdvözlést *Bucsy* Ákos, találk. alelnök viszonozta, kifejezve a tanítványok hálás szeretetét az intézet s ennek vezetői iránt, mely újból visszahozta őket azok szerető karjai közé. Az indítványok során számbavették a volt tanuló társakat, akik közül alig volt 2—3, akik el nem jöhetőséket még nem igazolták, s elhatározták, hogy 15 év múlva újból összejönnek, de 2—3 évi időközökben a most megjelentek mindegyike sorban meghívja magához a többieket családostul, az összetartás s meleg baráti szeretet érzetének még szorosabbra fűzése céljából; végül, hogy a mostani találkozás emléket egy *philologiai muzeum* céljaira teendő alapítvánnyal fogják megörökíteni. Az értekezlet végeztével, melyet a Hymnus-sal zártak be, fölkeresték elhunyt tanáraiknak (*Szakács* Mózes, *Zayzon* Ferencz, *Tolvaly* Zsigmond) nyugóhelyét s azután a kollegium helyiségeit megtekintve, az intézet gondnokainál, volt tanáraiknál tisztelegtek. Délután 1 órakor a konviktus éttermében diszes közebéd volt, melyen a felköszöntők sorát *Szabó* András nyitotta meg, rámutatva az intézetnek 10 év alatt történt hatalmas fejlődésére s arra a nagy munkára, melyet ebből a célból az intézet vezetői kifejtettek, kiemelve a munkások sorából különösen dr. *Mezei* főgondnokot, akinek 10 éves főgondnoksága alatt e tekintelben a nehéz, vezető szerep jutott, végül üdvözölte és éltette a kollegium előjáróságát, *Demes* Péter a találkozó volt tanárait, *Butyka* Boldizsár az intézetnek jelenlegi vezetőségét, előljáróit és tanárait köszöntötte fel, *Gönczi* Lajos igazgató a találkozás új eszméjét, Dr. *Mezei* Ödön és *Bedő* Eerencz a találkozó tanuló társakat üdvözölték, *Kovács* Dániel az istentisztelet végzőit éltette stb. A szépen lefolyt találkozási ünnepélyt este a Koronkai-kertben barátságos áldomás zárta be, s a tanuló társak másnap reggel felújított szép emlékekkel távoztak állomáshelyeikre.

A színigazgató jubileuma. *Fekete* Béla színigazgató szerdán ünnepli meg színészkedésének 15-ik évfordulóját. Ez alkalommal *Béni bácsi* remek vigjáték kerül színre, amelyben *Feketének*, — ki a színház rövid ittléte alatt a közönség kedvence lett, — igen pompás szerepe van. *Feketének* nagy a reménye, hogy a műértő közönség méltányolni fogja jóakaratu törekvését, s ez alkalommal nagyszámmal jelenik meg a színházban.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága 13-án tartotta *Hollaki* főispán elnökle mellett e havi gyűlését, melyen a májusi havi darabok nyerték elintézését. A tagok közül jelen voltak: *Damokos* alispán, gróf *Lásár* főjegyző, *Sán-*

dor Mózes, *Diószeghy* Samu, dr. *Kassay* Albert főorvos-helyettes, *Ferenczy* Gyula, dr. *Válentsik* Ferencz, *Gyarmathy* Ferencz, *Diemár* Károly, *Roediger* Gyula, *Bedő* Ferencz, *Persian* János; *Ádám* Albert, dr. *Keith* Ferencz, *Szabó* Gábor, mint előadók. Az elnök röviden üdvözölte a biz. tagjait, a mely után dr. *Damokos* alispán tette meg jelentését. A közigazgatás menetét május hó folyamán nem zavarta semmi sem. A házi pénztár megvizsgáltatott és rendben találtatott. Az állategészségügy nem mondható kedvezőnek, amennyiben sertés-orbáncz és rüh-kór grasszált megyszerzte. Gróf *Majláth* püspök hivatalosan bejelentette látogatását, s olyan fogadtatásban részesült, mint a milyen minden főpásztort meg kell hogy illessen. — *Ferenczy* Gyula árvaszéki elnök jelentése szerint a megyei árvaszéki iktatóra érkezett 1902, átjött az előző hóról 366, elintézését nyert 1916 ügydarab. A hó végével gyámság alatt maradt 10307, gondnokság alatt 205, ügygondnokság alatt 394 egyén. A hó végével 35890 kor. 74 fillére maradt készpénzben. Sz.-Udvarhely város árvaszékéhez 99 drb érkezett iktatóra, a melyből 9 nem nyert elintézését. A pénztárban van kor. 393.69 készpénzben, 72071.20 magánkötvényben. — Dr. *Kassay* Albert h. t.-főorvos jelentéséből kitéunik, hogy az egészségügyi állapot az előző hóhoz viszonyítva javultnak mondható. A magánorvosi gyakorlatban az emésztő- és légzőszervek hurutos bántalmait merültek föl. A kanyarójárvány megyszerzte csökkent. — *Sándor* Mózes tanfelügyelő jelenti, hogy több iskolát látogattak meg. A zárvizsgák eredményei beérkeztek, s az igen jónak mondható. — *Diemár* K. kir. ügyész jelentése szerint a közp. fogházban 1 vizsg., 78 elítelt, a kereszturi jb. fogházában 13 elítelt, a hom.-oklándi jb. fogházában 10 elítelt; összesen 1 vizsg. 91 elítelt fogoly volt letartóztatva. — *Roediger* Gyula pü. ig. helyettes jelenti, hogy egyenes adóban befolyt 34734 kor. 89 fill., hadmentességi díjban 284.32., bélyegdíj- és jogilletékben 14890.43., fogyasztási- és italadóban 6661.34., dohányjövédékben 39794.07. folyt be. Ideiglenes házadómentesség 23 esetben engedélyeztetett. A pü. igazg. jelentéssel kapcsolatosan gróf *Lásár* főjegyző szóvátette, hogy a mult napokban történt, hogy egyik pénzügyőr a kora reggeli órákban Szöllösi szeszgyáros magánirodájában és daczára az ő (Szöllösi) tiltakozásának tényállást akart felvenni és elővezetéssel fenyegetőzött. Van-e erről tudomása az igazgató urnak és szándékozik-e illő módon elégtételt adni. *Roediger* h. igazgató ugymondja, hogy Szöllösi már megtette az igazgatósághoz panaszát. Azonban moudhatja, hogy Szöllösi ellen jöv. áthágás miatt vizsgálat van bevezetve, s az illető pénzügyőr ebben járt el és nem a kora reggeli órákban, hanem igenis 8 órakor, s ha történetesen erősebb kifejezésekkel élt és erre az elővezetéssel fenyegette, azt a jöv. törvény megengedi. Dr. *Válentsik* Ferencz is ugy találja, hogy helyes az, ha a pénzügyőrök a kellő szigorral járnak el, de nagyon helyén való mindig a helyi érdekekre is tekinteni, s méltányossággal lenni, mert Szöllösi igen sok hasznót csinált a községeknek, amennyiben ő nem árverezett, hanem azoktól váltotta meg a jogot. A tulhajtott szigornak köszönhetni, hogy a Reiter-gyufagyár manincs ebben a megyében. Ha így folytatják Szöllösi sem állhatja ki sokáig, ami így igen sok embernek kenyérvetésege volna. Szóvátette még a Farczady-czeggel szemben tanusított eljárás is, végül pedig a bélyeg árudákat vette kritika tárgyává. Ezeket tessék megnézni — ugy mond, — mert számtalanszor megtörténik, hogy azokban nemlehet bélyegyet találni. *Roediger* hosszabban fejtegeti, hogy az igazgatóság mennyi és milyen előzékenységet tanusít a felekkel szemben, a mi pedig a bélyegárudákat illeti azon nem lehet csodálkozni, ha nagyban nem tartják raktáron, mivel az a másfélszázalék nem is igen érdemli meg. Különbén vizsgálat minden héten tartatuk, s ha történetesen egyszerre elviszik a készletet arról az illető nem tehet, azonban intézkedni fog, hogy az egyes árudák még gyakrabban vizsgáltassanak, a mit tudomásul vesznek. — *Diószeghy* Samu kir. főmérnök jelenti, hogy ugy az állami, mint a törvényhatósági közutak, a rajtok levő műtárgyakkal jók voltak, közlekedési akadály nem fordult elő. A Bethlenfalvi utszakaszon a munkálatok gyorsan teljesítetnek. A tárgysorozat 9 pontja alatt *András* Pál patakfalvi lakosnak Dr. *Válentsik* ellen beadott panasz képezte, amelyet a bizottság előadó javaslatára visszautasítani határozott. *Daniel* Elek lemondásával megüresedett erdei kihágási II. foku bírósági tagsági helyre *Bedő* Ferencz lett megválasztva. A tárgysorozat 57 pontból állott s letárgya-

lása még délelőtt véget ért, mivel nagyrészt a daraboknak adóügyi felebezések képezték. A gyűlés végével *Hollaki* főispán szóváltotta az ellene intézett hírlapi támadást, amiért a bizottság dr. Gyarmathy polgármestert állásától felfüggesztette. Ezzel lapunk más helyén bővebben foglalkozunk.

Nőegylet júniálisa tegnap este fényesen sikerült, a hozzáfűzött reményeket is talán felülmulta. Szép és előkelő közönség gyűlt egybe az ez alkalomra csinosan földiszitett Galter-féle szinkörben, melyet *Fekete* szinigazgató díjmentesen bocsátott a Nőegylet rendelkezésére. Régi, hagyományos szokás szerint pezsgő jókedv uralkodott a muzsa kopott falai között, melyet zsenge és nagy leányok, fiatal asszonyok segítettek elő. A társaság mindvégig a legjobb hangulatban volt, melynek csak a hajnali fény vetett véget, amidőn a társaság széteszlott.

A püspöki körút. Gróf *Majláth* Gusztáv erdélyi kath. püspök 10-én ért Zetelaka községbe, hol *Hargittai* Béla községi jegyző, lapunk munkatársa üdvözölte a diszbandérium élén. Méltóságod útját ezen egyházmegye területén is mindenütt virágokkal hintették be — így szölt. — Mi is úgy fogadjuk, — virággal, mely annyira alkalmas az emberi szív örvendezését külsőleg is láthatóbbá, emelkedettebbé tenni. Méltóságod eljött ide mihozzánk, áhitatos hívei közé, megerősíteni minket Krisztus urunk rendelési szent hitünkben, Isten irgalmába és jóságába helyezett bizodalunkban. Beszédét vallásos szellemben és meleg hangon fejezte be. A diszkapunál *Szabó* Gergely királybíró és a templomnál *Sebestyén* Mózes esperes üdvözölték igen szép beszéddel a főpapot. Este kivilágították a községet, amikor *Petres* Viktor kántor üdvözölte általános figyelem közepett. Zetelakáról a Varságra ment, ahol templomot építtetni ígért és papot rendel ki. Itten *Toldalaghy* gróf, püspöki titkár tartott egy hatásos beszédet. Szerdán Zetelakára visszatérve mintegy 1000 hívót bérmált. A városunkban tartott Urnapi körmenet után, 15-én Szt.-Király községbe ment, hol fogadására nagy előkészületeket tettek. A főpapot körútjában dr. *Demeter* Lőrincz főszolgabíró kíséri, amivel ő is tanubizonyosságát adja *Hollaki* főispánnak a közíg. bizottsági gyűlésben kifejezett ama nézetének, hogy ezen önzetlen figyelem csak biztosíték lehet a többi felekezetek főpapjaira nézve is.

Az urnapi vásár meglehetősen gyenge jelek mellett állott be 15-én, pénteken. A baromvásárra nem történt nagy felhajtás, azonban a kereslet élénknek volt mondható s az árak mégis nyomottak voltak. Vásárnapja holnap, hétfőn lesz s hisszük, hogy a közepes mértéket meg fogja ütni.

A kereskedők zárójára. A helybeli kereskedőalkalmazottak a napokban értekezletet tartottak, a melyben elhatározták, hogy a divat- és vaskereskedések főnökeit megfogják keresni avégett, hogy július és augusztus hónapok vasárnapjain üzleteiket egész napon bezárva tartassák. Ezen kérésükben egyben ígéretet tesznek arról, — amidőn a főnökök jóindulatára, humánus gondolkodására támaszkodnak, — hogy az üzletet így érhető esetleges veszteséget, a főnökök ezen áldozatát teljes erejükből igyekezni fognak helyrehozni. Tudvalevő dolog, hogy társadalunk egyetlen osztálykőre sincs annyira elvonva a szellemi fejlődést elősegítő összejövelektől, s így némi szorakozástól, mint épen a kereskedői alkalmazottak. Egész éven átál négy egész szabadnapjuk van, amelyek közül csakis egyetlen egy esik a nyár tartamára, így tehát a lehető legvékonyabban élvezhetik azt a szabadságot, amelyet ma mindenki igyekszik magának némiképpen biztosítani. Angliában a kereskedők csak nemrég vívták ki maguknak azt, hogy az egész munkaszünetes vasárnap mellé törvényileg szabad délutánra biztosították maguknak a kedd és a szombat délutánokat is. Szomorú dolog volna az, ha itt minálunk, e kicsiny városban, hol az üzletek számát újjainkon eltudjuk számolni, nem érhetnék el azt, hogy legalább azon két hónap alatt, amidőn tudvalevő dolog, hogy a kereskedelem pang, a város kihalt — a divat- és vaskereskedések vasárnaponként egész napra bezárva tartassanak. A főnököknek benyújtott kérésükben méltányolják azt, hogy a fűszerkereskedéseknek ez a jelenlegi zilált viszonyok között lehetetlen, s így hát azok zárva tartását nem is kéri. Hiszük, hogy a főnökök humánus gondolkodásán ezen egészen méltányos kérelem nem fog hajótörést szenvedni, s alkalmazottaiknak egyhangulag, minden nagyobb purpárlé nélkül megfogják adni.

A m. kir. állami kő- és agyagipari szakiskolába rendes tanulókul az első évfolyamra felvétetnek, kik, a) a tizenkétéves kort betöltötték és ehhez képest

kifejlett munkaképes testalkattal bírnak, b) legalább két középiskolai osztályt, avagy pedig elemi népiskolai hat osztályt jó sikerrel végeztek. Beiratáskor tartozik minden tanuló bemutatni: a) születési bizonyítványát, b) atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatát, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy az illető a tanidő teljes tartalmát bevégzi, c) iskolai bizonyítvány, d) az újralöltés megtörténtéről szóló bizonylatot. A kellően felszerelt felvételi s illetve ösztöndíj iránti kérvények, az iskolai felügyelőbizottsághoz czimezve legkésőbb f. évi augusztus hó 10-ig, az igazgatósághoz nyújtandók be. Az intézettel kapcsolatosan internatus és conviktus (benlakás és étkezés) áll fenn, melyben (a nem ösztöndíjas) tanulók (ez időszerint) 16 kor. 32 fillért fizetnek.

Véres kardpárbaj folyt le 13-án délután Dr. *Gyarmathy* Dezső polgármester és *Török* László hadnagy között, mely *Török* megsebesülésével végződött. A párbajra okot a „Magyar Szó“ 112. számában a *Gyarmathy* polgármester aláírásával „*Falusi levél*“ cím alatt megjelent cikk szolgáltatott, a melyben *Gyarmathy* a többek között Dr. *Török* Albert ny. főispánra is éles megjegyzéseket tesz. Ennek következtében *Török* László agg édesapja helyett *Koncz* Aurél és *Noszek* Branisláv főhadnaggyal — kit később *Nagy* Gyárfás százados helyettesített, — *Gyarmathy*tól elégtételt kért. *Gyarmathy* segédeül Dr. *Soó* Rezső és *Kovácsi* Albertet nevezte meg, akik az ellenfél segédeivel kardpárbajban állapodtak meg, melyet nyak, csukló és hasbándázsszal, szúrás kivéve, szerdán, 13-án vívtak meg a Budapest-szálló nagytermében. Az első összecsapásnál *Török* egy lapos vágást mért *Gyarmathy* mellére, a mely a hasbándázst keresztül vágta, azonban sebet nem ejtett. Az új felállítás után *Törököt* *Gyarmathy* a jobb kar csuklóján, közvetlen a bandázs felett sebesítette meg, a melyre az orvosok a harc képtelenséget konstataáltak. A seb mintegy öt cm. hosszú és két üteret és egy izmot vágott által, azonban utónyomot nem fog hagyni. Orvosokul dr. *Ráczkövy* Samu és dr. *Urbányi* István szerepeltek. A felek ki. békültek. Mint értesülünk e cikk következtében *Gyarmathy*t még *Orbán* János szentmártoni gyógyszerész is provokálta, azonban ez ügy békés elintézését nyert.

Urnapija. A hagyományos kegyelettel ünnepelte meg a katolikus egyház Urnapját. Az ünnep, mely városunkban egyszersmind bucsú is, a szeszélyes időjárás dacára szép, ragyogó, napsugaras nappal köszöntött be s így volt az, hogy a közel fekvő katolikus községek lakosai nagyszámmal vonultak be. Az istentisztelet 10 órakor vette kezdetét, melyet gróf *Majláth* püspök szolgáltatott fényes segédlettel. A körmenet elején szüntén *Majláth* püspök haladt teljes ornatibusban, selyem baldachin alatt, kezében az oltári szentséggel s időnként megáldotta, az áhitatos hívőket, akik az egész teret betöltötték. Közben édes-bus egyházi melodiák csendültek meg az ajkakon, tarackdurrogások hangzottak s csengők csilingeltek. A főpap előtt fehér ruhába öltözött ártatlan lánykák szórtak az utra kis kosárkáikból illatos rózsaszórt. . . A gyalogezred diszszázada urfelmutatáskor, áldozáskor és evangeliumkor sortűzet adott. A szertartás déli egy órakor ért véget, mely után az egybesereglett nagy közönség az ünnep örömeinek adta át magát.

A községi fiu elemi iskolában és az alsófoku ipar- és kereskedelmi iskolában az 1899—1900-ik isk. évvégi vizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartatni: *Június 24-én* d. e. elemi I. oszt. elnök *Molnár* Károly, d. u. el. III. o. elnök *Pálffy* Károly, 25-én d. e. el. II. o. elnök *Kovács* Dániel, d. u. el. IV. o. elnök *Hlatky* Miklós. E vizsgálatok helye az iparos önképzőkör helyisége, kezdete d. e. 8 órakor és d. u. 3 órakor. — *Június 24-én* d. u. 2 órakor a kereskedő tanulók vizsgáznak a községi elemi iskola helyiségében *Róipolti* Domokos elnökle alatt. — *Június 29-én* d. u. 2 órakor az iparos tanulók vizsgáznak az iparos önképzőkör helyiségében *Demeter* Dénes elnökle alatt. — *Június 27—29-ig* bezárólag az iparos tanulók munkakiállítása lesz. E vizsgálatokra az érdeklődőket tisztelettel meghívja a városi iskolabizottság.

Az állami felsőleányiskola évváró-ünnepélyét folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja meg a főreáliskola tornacsarnokában a következő másorral: 1. Csendes az éj. Salieritől. Négyszólamu nőikar. Énekli a növendékek kara. 2. Titkári jelentés. Tartja Kiss Anna II. o. n. 3. Utolsó sor. Váradí Antaltól. Szavalja Rácz Róza II. o. n. 4. A királyné és a virágok. Sas Edétől. Szavalja Czirmay Zsuzsika II. o. n.

5. Búcsú a hazától. Skót-dal. Előadja a növendékek kara. 6. Conseils d'une Abeille. Durand-tól. Szavalja Leitschaft Mari I. o. n. 7. Megbékülés. Monolog. Martits Rosinától. Előadja Kiss Erzsí II. o. n. 8. Vádaskodók. Palágyi Lajostól. Szavalja Szöllösi Irén II. o. n. 9. Búcsú-dal. Boenicketől. Háromszólamu nőikar. Előadják: I-ső soprán: Rácz Róza, Benke Mariska, Hein Eszti; II-ik soprán: Sándor Ida, Kiss Anna, Derzsi Kata; Alt: Lántzky Alexa, Szöllösi Irén, Baranyai Margit. 10. Az ezüst fátyol legendája. Váradí Antaltól. Szavalja Tompa Mariska II. o. n. 11. Hullassatok könnyet. Kozánj Józseftől. Szavalja Roediger Meláni I. o. n. 12. Út az édenkertbe. Bogdánffy Lajostól. Szavalja Gombos Erzsí I. o. n. 13. Népdalegyveleg. Szentirmay E.-től. Előadja a növendékek kara. 14. Honvágy, Rudnyánszky Gyulától. Szavalja Baranyai Margit II. o. n. 15. Mi a haza? Ábrányi Emiltől. Szavalja Dózsa Sarolta I. o. n. 16. Rákóczy-induló. Szent-Gály Gyulától. Énekli a növendékek kara.

A megszökött menyecske. Furcsa véget ért azon kicsi szerelmi kirándulás, amelyet *Kazacsai* Istvánné *Balázs* Rózália engedett meg magának. Az eset ott kezdődik, hogy *Balázs* Rózália, ki férjével, *Kazacsai* Istvánnal, csiksomlyói élelmészeti vállalkozóval hét évet házaseletük alatt nem a legjobb egyetértésben élt s így támadt s valószínűleg könnyen, az asszonynak az a gondolata, hogy *Balányi* János odaváló zenetanárral utrakeljen, magyarul: megszököjkék. Utját a szerelmes pár városunk felé vette s itt 13-án délután meg is szálltak a Müller szállóban, a hol aztán utol is érte a turbékoló párt a nemezis: *Kazacsai* István, a csufosan megcsalt férj személyében. *Kazacsai* úgy látszik hajlandó lett volna megbocsátani az asszonynak, akinek bizonyára más ténen is vannak érdemei s 14-én, a szép Urnapján hazafelé is indította őt. Az indulás előtt a Sorbán korcsmájába tértek be, ahol, mondják, a férj az asszony szemére vetette a csalafintaságát s minden áron a hazatérésre akarta rábírní. Ugy látszik azonban, hogy az asszonyban korábbi elhatározása tökéletes volt s hogy vele e szégyen meg ne történhesék, inkább a halált választotta. A míg férje a megleckéztető beszédet tartotta, az ágyhoz ugrani, a férj kabátja zsebében a revolvert megkeresni s magát hasba löni csak pillanat műve, amit az is bizonyít, hogy férje őt a szándékában nem akadályozhatta meg. Szerencsére azonban az asszonyon több rendbeli szoknya volt (ami ismétlen a végleges elhagyás mellett bizonyít) s a golyó erejét annyira gyengítette, hogy a csalfa asszonyon csak kisebb kaliberű lyukat ütött. A helyszínén csakhamar megjelent a rendőrség, amely az esetről jegyzőkönyvet vett fel, míg az asszonyt a kórházba szállította, a hol most gyógykezelés alatt áll.

Hidjavítás. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága a felsőboldogasszonyfalva — felsőrákosi t. hat. között 38—39. szakaszán levő 92. számú kormospataki hid helyreállítását 10938 korona 87 fillér összeg erejéig engedélyezte. A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1900. július hó 3-ik napjának d. e. 10 órájára a székelyudvarhelyi m. kir. áll. építészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Tanítói gyűlés. Az udvarhelymegyei Tanítóegylet évnegyedes közgyűlését 12-én tartotta meg Varság-tisztásán. A gyűlés lefolyásáról a következő tudósítás számol be: Az udvarhelymegyei ált. Tanítóegylet udvarhelyjárású köré évnegyedes gyűlését folyó hó 12-én tartotta meg az Oroszhegy községhez tartozó „Varság-tisztása“ községi iskolájában. Az lévén a cél a gyűlések tartásánál, hogy a járás minden községi és állami iskolája meglátogattassék, hogy ezáltal egy az iskola belső rendezése, mint a tanító működése a szükséges elbírálás alá kerüljön, a varsági községi iskola is sorra került és használva a kedvező időjárást és alkalmat, körünk nyári gyűlését ott tartotta meg. A meglehetősen távolság nem tartotta vissza a köteletség teljesítésétől tanítóinkat, mivel szép számmal jelentkeztek minden irányból. Megjelentek a „Sóvidéki“ róm. kath. tanítói kör tagjai közül is néhányan, valamint szives volt az oroszhegyi róm. kath. lelkeszi hivatal is segédlelkésze által képviseltetni magát, a ki gyűlésünk kezdete előtt isteni tiszteletet tartott és a gyűlésen is végig ott volt. A kör elnöke *Lázár* József, sz. udvarhelyi községi iskolai igazgató-tanító, megnyitó-

ában üdvözölve a megjelent vendégeket és kartársakat, az egyesületi szellem ápolását, a különféle tanító-egyesületek összeolvadása által elérendő nagyobb eredményt, nagy figyelemmel kísért beszédben fejtegette, a mely általános helyesléssel fogadtatott. A hazafias szellemű beszéd elhangzása után gyakorlati tanítás kellett volna, hogy legyen, de az idő előrehaladottsága miatt „Nagy kúptaki” tanítótársunk a tanítás-tervét bemutatván, tudomásul véte, és a mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után Orbók Gyula parajdi áll. tanítótársunk tartott felolvasást „A népkönyvtárak felállításának módozatairól”. A felolvasásban fejtegetett életrevaló eszmék megragadták gyűlésünk figyelmét, és gyakorlati kivitelére a jövő összejövetel alkalmával megteesszük a szükséges lépéseket. *Vida*, agyagfalvi tagtársunk szép szavalata után *Gyerkés* M. udvarhelyi tanítótársunk tartott felolvasást a „Helyesítés tanításáról”. Megszoktuk azt, hogy ez a fiatal tagtárs, szereplésével mindig dicséretes eredményt érjen el, a mi ezuttal még fokozódott. Kezeli ügyek elintézése után, mielőtt még bezáródott volna a gyűlés, *Gál* Sándor oroszegyi róm. kath. tanítótársunk tolmácsolta üdvözlését úgy a maga, mint körük nevében. Az elnök válaszában biztosította úgy a megjelent tanítótársakat, mint a kört, melyet képviseltek, testvéries érzületéről körünknek és kérte, hogy vigyék meg küldöiknek a legszívesebb üdvözlésüket, és azon reményét fejezte ki, hogy ezután az érintkezés gyakoribb fog lenni. A gyűlés bevégezése után társasbéd következett, a hol felköszöntötték közoktatásügyi Miniszterünket, szeretett tanfelügyelőnket, az egyesületet és még számos szép eszmét. Ezek után, ez a kirándulás, melyben a kellemes hasznossal és tanulsággal is össze volt kötve, véget érve azzal a tapasztalattal jöttünk haza, hogy az az irány, melyet körünk gyűlésünk egy pár alkalommal már követett, hova-tovább inkább beválik és eredményében határozottan a helyes felé tör. (Tanítóváci).

Körjegyzők közgyűlése. Az udvarhelymegyei jegyzők 14-én tartották közgyűlésüket *Ráduly* Sándor egy. eln. elnöke mellett. Tárgysorozat rendén került tárgyalásra, hogy az államilag szervezendő jegyzői tanfolyamok közül egynek Sz.-Udvarhelyen való felállítását fogják kérelmezni. A központi gyűlés küldöttségébe *Elekes* Balázs és *Gálffy* István választották meg. Az esetleges indítványok rendén lett előadva, hogy *Hollaki* főispán ellen a napokban a M. Sz.-ban közzétett nyilatvánnyal következtében az egyet határtalan bizalmát és a támadás ellen való megvetését fejezte ki, amit e közgyűlés lelkesedéssel magáévá tett, mely után a főispánnal tiszteltet s ezen határozatát tudomására hozta.

A nagyenyedi Bethlen-szobor: Erdély társadalmi életének legkiválóbb szereplői mozgalmat indítottak, hogy Erdély egyik nagy fejedelmének, a nagyesszű Bethlen Gábornak, szobrot emeljenek. Bethlen a magyar történelem egyik leghatalmasabb alakja. Óriási tudásával és vasakarátával Erdélyt világesemények színhelyévé tudta tenni, és féltékenyen őrködött, hogy megvédje a szerencsétlen, magára hagyott Magyarország legszentebb kincseit, alkotmányát, vallásszabadságát és törvényei szentségét. A nagyenyedi szobor lenne egész Erdély területén a legelső, mely a magyar nemzeti szempontból oly nagy szerepet játszó fejedelem emlékét megörökíti. Nagyenyeden méltó helyen lenne a szobor. Ez volt a fejedelem székvárosa itt alapította a főiskolát, itt köváltotta világraszóló terveit és intézte Erdélyország sorsait. Nagyenyeden országos Bethlen-szobor bizottság alakult, amely a nemzet hozzájárulásával meg akarja valósítani ezt a tervet. A szoborbizottság elnöke gróf Bánffy György, alelnökei gróf Bethlen Géza főispán, Zeyk Dániel főispán, titkára Bodrogi János főgymnasiun tanár, a szoboralap kezelője Orbai Lajos, ellenőre Bartha Zsigmond főgymnasiun tanár. A szoborbizottság a nemzethez fordul, hogy pénzádományaival lehetőségessé tegye a hazafias terv keresztülvitelét. Óhajtható volna, hogy minél többen adakozzanak a kegyeletes célra. Az adományok az országos Bethlen-szobor bizottsághoz Nagyenyedre küldendők.

Vallás és politika.

A legutóbbi évek politikai története megadja a magyarázatot ahhoz a sehogysem helyeselhető lármához, a melylyel elakarják fulasztani mindazon eredményeket, amelyek az új politikai alakuláshoz fűződnek. Alig tudott szegény vármegyénk megszabadulni a kiélesített ellentétekből, a felszított szenvedélyekből, s végre beállhatott a viszonylagos nyu-

galom, amely legalább kilátást adta meg annak, hogy végre-valahára alkotó munka kezdődhetik szegény vármegyénkben: amidőn most újra megfújták a harci riadót és éppen akkor, amidőn csak most hallottuk *Szell* miniszterelnöktől és *Wlasics* kultusz-minisztertől azon figyelmeztetést, hogy felekezeti nyugtalanságok elterjesztése nem ezzel vagy azzal a pártpolitikával, hanem a magyar nemzet egységre törekvő politikájával ellenkezik és így annak tért engedni, azzal bármiféle módon alkura lépni föltétlenül veszedelmes. Rossz fogás volna az, bárhonnan is jönne, ha elhitetnék egyesekkel, pártal, felekezetekkel, osztályokkal, hogy üldözik őket. És mivel az emberek vallásos dolgokban mindig érzékenyek, hát nem is lehetetlen az, hogy más, gazdasági és visszaélési kérdésekkel összevegyítve a felekezeti uszítást, ügyes taktika mellett bizonyos (szomorú) sikereket is el lehetne érni. Mindenki nézze meg saját testén az ereket, melyek a vért szerte vezetik s életet adnak. Az emberi társas-életben ily ereket képez a közigazgatás. Ebben élünk, ebben halunk. És ha testünket csak egy parányi részén sértsük is meg, megérezzük azt az egész szervezetben. Ilyen kis sérelem esett vármegyénk már békés, nyugodt közigazgatásán. Dr. *Gyarmathy* polgármester egy levele adta meg az első vágást, melyben élesen kikel *Hollaki* főispán ellen, s őt néppártisággal vádolja. Nem tudjuk elképzelni, hogy miképpen volna az lehetséges, hogy egy ember, aki ez ideig mindig liberális gondolkodásának adta tanujelét egy párt, — szabadelvűpárt — kötelékébe lépve, annak ellenségéül szegődjön, s egy más pártnak — a néppártnak — tegyen szolgálókat? Mint magánaton értesülünk a *Gyarmathy* levele tényleg nem volt a nyilvánosságnak szánva, s talán nem is abban az alakjában íródott meg, mint ahogy az napvilágot látott. Hanem a M. Sz. szerkesztője követte el azt kvalifikálhatatlan tettet, hogy a *Gyarmathy* privát levelét erős jelzőkkel felpékelve a beküldő nevével, eredetképpen közreadta, amely után aztán *Gyarmathy* hallgatagon beleegyezését adta; ha már ott van, meg van. *Hollaki* a köz. biz. 13-iki gyűlésén tiltakozott ezen meggyanusítás ellen, s az elégtételt a bizottság neki meg is adta, amennyiben *Gyarmathy* polgármestert állásától azonnal felfüggesztette. Deprimálóiag hatott meggyénk közönségére az első percben, bizonyos, az, hogy meggyénk békéje ismét fel van dülva, s most ezuttal a valláspolitikai által, a mely még szomorubb jelenség, s a végromlás előjele volna. Azonban — csalódtunk. Maga a közönség, a nemzeti politika halad a maga útján. Látjuk, ereje oly nagy, hogy a bomlasztási kísérletek is csak javára válnak. Akik pedig nem alkalmazkodnak a közös nagy hazafias áramlathoz, azok — csak időmulás dolga — vagy elsodortatnak, vagy alulkerülnek. *Hollaki* főispán a 13-iki közigazgatási bizottságban az alábbi beszédet tartotta:

Tekintetes bizottság! Mielőtt az ülés bezártnék, szükségesnek találom egy, a személyem ellen intézett s hitem szerint indokolatlan támadásra felhívni a biz. figyelmét, mely a Budapesten megjelenő Magyar Szó 112. számában foglaltatik. Indokolatlan a támadás, mert egyik irányelvem s minden cselekedetem, minden ohajtásom úgy a multban, valamint a jövőben is az, hogy a felekezeti béke megóvassék s a felekezeteket illető jogok senki által se csorbitassanak, hanem mindenkinek joga, vallási meggyőződése tiszteletben tartassék; a gr. Majláth püspök itt léte alkalmával elfoglalt álláspontom is csak biztosíték lehet a többi felekezet főpapjaira nézve, hogy t. i. az egyházi méltóságok megillető tiszteletre tarthatnak mindannyian számot, mivel a nép vezetésére egymagában a hatóságok nem lévén elegendő erősek, csak természetszerű ezen összeköttetésnek keresése, mely a papság kezében levő erőt az állam javára biztosítja. Másik irányelvem a valódi szabadelvűpárt megerősítése, mely csak úgy érhető el, ha mindazon tényezők belevonatnak, melyek között a válaszfal felállítására nem kívánatos, mert azt nem hiszem, hogy az, aki a szabadelvűpártba nyíltan belépett, titokban más párthoz tartozna, annál kevésbé állja meg helyét e vád velem szemben s ez ellen nem is tartom szükségesnek védekezni; de van egy körülmény, mely felett átsiklani nem lehet s ez az, hogy vajon megengedhető-e, hogy egy hivatali kötelékben álló alárendelt tisztviselő felebbvalóját ferde helyzetben tüntesse fel oly módon, mint az az idéztem lapban foglaltatik. Ezek előre bocsátása után, mert személyem forog kérdésben, az önbíráskodás látszatát is kerülni ohajtván, átteszem az ügyet a köz. biz. kezébe, intézkedjék belátásaszerint s hogy befolyásolva ne legyen, az elnöki széket elhagyom.

Az elnöki széket ez időre dr. *Damokos* Andor alispán foglalta el. Az ügyet gróf *Lázár* Ádám főjegyző ismertette, felolvassa az inkriminált cikket is. A bizottság ezután a következő határozatot hozta: A biz. kimondja *Gyarmathy* D. polgármesterével szemben a felettes hatóság iránti köteles tiszteletnek a legnagyobb nyilvánossággal való megsértése miatt állásából való egyidejűleges felfüggesztése s fizetésének $\frac{1}{3}$ -ad részre való mérséklésével, a fegyelmi eljárást elrendelni s ezen határozatát nevezett polgármester ellen a törvhat. biz.-nak a 12,000 frtos kölcsönnek felsőbb hatósági jóváhagyás nélkül való felvétele miatt, valamint a vármegye főispánjának több rendbeli kötelességmulasztás miatt már elrendelt fegyelmi vizsgálathoz csatolni rendeli, hogy a vármegye főispánjával szemben elkövetett megtámadás alkalmával a főispán működése iránti bizalomnak és személye iránti tiszteletnek jegyzőkönyvi kifejezés adassék. — A jegyzőkönyv hitelesítésére *Sándor* Mózes és *Diószeghy* Samu kérték föl, a mely péntek délután történt meg.

Színház.

Szombaton *Csepreghy* Ferencz „*Piros bugyeláris*”-át volt alkalmunk láthatni. Az előadás általában jó volt, de mintha a kellő „animó” hiányzott volna, lehetséges, hogy ennek a látszólagos nyomottságnak az a magyarázata, miszerint a színészek remélték, hogy *Ó Fensége* József főherceg is megtiszteli őket magas látogatásával, és nem jött el, de tény az, hogy nem sikerült a közönségben a kellő érdeklődést felkelteni, lehetséges másrészt az is, hogy a közönség, mely a darabot már bizonyos többször látta, nem kísérte azt a megkívántó figyelemmel. Az egyes alakítások közül első sorban kiemelendő *Matray* Gyula mint *Csillag* Pál; *Szabolcsi* Emil mint bíró, helyenként nem domborította ki eléggé a sértett önérzetet; *Nagy* Mariska mint *Zsófi*, nem volt az a tűzről patantat menyecske, a milyennek lennie kell, hogy a teljes illuziót keltse, de elhibázottnak sem mondható az alakítása; *Szabolcsi* Jozefin Menckinek aránylag kicsiny szerepét felruházta egyéniségének szeretetreméltó vonásaival; kiemelendők még: *Nagy*, *Fekete*, *Csete* és *Lukácsy* alakításai.

Határozottan szerencsétlen választás volt a *Krach* Móni cz. énekes bohózat, mely vasárnapon, azaz f. hó 10-én került színre. Teljesen a komikum alsóbb régióiban mozog, mely komikumnak fűszere nem a csattanós élcz, a rakétaszerű pointe nem a szellemes ötlet, vagy a megkapó fordulat, hanem az u. n. „*Kalauer*,” mely a finomabb és műveltebb hangot egészen kizáró légkörből tapálkkozik, abból veszi anyagát, szellemét. Az egész darab tengelye, mely azt előbbre viszi, a *Krach* Móni faczér pinczér szerepe, mely *Fekete* Bélában kintűn interpretátorra talált; kellő routinnal aknáztta ki a szerepében levő alsó komikumnak elemeit; a leleményességét és mozgékonyt; *Megyeri* K. mint *Khon* Izidor jól volt maszkirozva és ügyesen alakította a szögletes, üres fejű és a mellett mégis henczegő zsidó gavalért; *Szabolcsi* is mint *Roth* Nándor vegyeskereskedő, jól találta el a megfelelő hangot és gesztust; *Lukácsy* Aladár ezuttal is oly színésznek bizonyult, a ki tudja hol, mennyit és miképpen és mit kell érvenyre juttatni; a nők közül említést érdemel: *Török* Korélia, a ki *Fáni* szerepében igen rokonszenves volt, kellemesen csengő hangjával finoman tud nuancizozni; *Nagy* Mariskában, a ki *Mali* szerepét adta, ezuttal kevés volt a verve. *Sarkóziné* J., mint a vegyeskereskedő neje, nem elég színt kölcsönzött szerepének; *Szabolcsiné* R. mint öz. *Sauertergné* elég élénk alakítást nyújtott; jól használja a járgont és tud megnevetetöleg hatni.

Egész más, derültebb és az erkölcsi érzéket legkevésbé sem sértő milieuban találta magát a közönség, mely hétfőn a *Bolondok házá*t volt meghallgatandó. Mar magában az az ötlet, hogy egy társaságban egyik a másikat bolondnak nézi, egyik a másikkal úgy bánik, mintha bolonddal volna dolga, elég szerencsés és alkalmas arra, hogy a bonyodalmas helyzetek, a legfurcsább félreértések egész láncolatának szolgáljon kiinduló pontul. *Török* K. minden szerepébe lelket tud önteni, hanghordozása és játéka harmonikusan összevegyül egy czéltudatosan kicsiszolt alakításban; *Sarkóziné* J. hangja nem elég gazdag a modulációban; *Szabolcsiné* Róznak van a komikumra hajlama és ügyessége; *Szabolcsi* J. kedves volt; *Fekete* Béla kevésbé volt elmebe, mint mások, neki inkább a burlésk iránt van több érzéke; *Matray* Gyula fesztelen fellépésével, az árnyékolás és az elevenebb színek változatos alkalmazásával hatást gyakorol, hasonló mondható *Lukácsyról*, *Csete* nem tud szabadulni a sablonnak bizonyos nemétől; *Szabolcsi* kissé rekedt volt és mint ilyen nem kellőképpen disponálva.

Kedden *Schiller* Fr.-nek az u. n. „*Sturm* und *Drangeercode*”-jéből eredő, kissé dagályos, de merész röptű, szellemében a modern világnézettől már egészen elütő, de azért még ma is hatásos és grandiosusan fölépülő tragoediája a „*Haramiák*” kerültek színre. Amí a darab előadását illeti, abban több jóakarát, több dicséretre méltó ambíció, mint pozitív siker vagy határozott hatás nyilvánult. *Lukácsy* komolyan törekvő és becsvágó színész ugyan, de ily nagyobb szabású conceptióval, mint a *Moor* Károly, nem igen tud úgy megbirkózni, hogy oly alakítást nyújtson, mint a milyen *Moor* Károly a költő fantáziájában volt. *Fekete* Béla is tehetségének sok jelét adta, de *Moor* Ferencz szerepének genialis alakításának színvonalát korántsem éri, jöllehet voltak most is játéknak sikerültebb részletei; *Szabolcsi* Emil elég érzéssel rajzolta az öreg grófnak gyötrődött lelkiállapotát; *Nagy* Pista mint *Hermann* nélkülözöte a kellő lendületet és önérzetet; *S. Török* Kornélia nem egészen alkalmas a szenvedély drámaiab accentusainak a tolmácsolására, játéka azonban nemes discretio és bensőség jellemzi.

„*Egy magyar huszárkaplár Bécsben*” (*Ich Corporal*) cz. életkép, mely szerdán adatott elő, a drámai műveknek azon

